

Porabje

TEDNIK SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 23. maja 2019 - Leto XXIX, št. 21

stran 2

»NJEGOVI NAPORI SO POKAZALI SMER SKUPNOSTI«

»ŠTO JE TÉ LEJPI POJEP?«
stran 4

ČE BAUG DA PA ZDRAVDJE BAUDE
stran 8

VANEK ŠIFTAR - ČLOVEK VELIKANSKE ENERGIJE
stran 10

Volilni občni zbor Zveze Slovencev na Madžarskem

»NJEGOVI NAPORI SO POKAZALI SMER SKUPNOSTI«

19. maja je v Slovenskem domu v Monoštru potekal volilni občni zbor Zveze Slovencev na Madžar-

dobili v pisni obliki vse gradivo občnega zbora, je ta enoglasno sprejel poročili o delovanju Zveze

ni, je v naslednji točki dnevnega reda predsednica kandidacijske komisije *Ildiko Windisch* predstavila kandidatko za predsednico Zveze, listo kandidatov za 7-člansko predsedstvo Zveze in listo za 3-člansko nadzorno komisijo. Po sprejetju pravil tajnega glasovanja je verifikacijska komisija pripravila in predala članom Zveze glasovnice.

Po preštetju glasov je predsednica verifikacijske komisije *Marijana Sukič* razglasila rezultate tajnega glasovanja. Nova predsednica Zveze Slovencev na Madžarskem je postala *Andreja Kovács* (48 glasov), ki je do zdaj vodila Razvojno agencijo Slovenska krajina. Občni zbor je za člane 7-članskega predsedstva izvolil: *Karčija Holeca* (40 glasov), *Gyöngyi Bajzek* (38 glasov), *Karla Gadányija* (35 glasov), *Alajóša Hanžeka* (30 glasov), *Melindo Csató Ropoš* (29 glasov), *Klaro Fodor* (26 glasov) in *Emmo Karba* (21 glasov).

Člani 3-članske nadzorne komisije so postali: *Andreja Labricz*, *Ildiko Windisch* in *Imre Trajbar*, vsi trije so dobili po 48 glasov. Po razglasitvi rezultatov se je poslovil dosednji predsednik organizacije *Jože Hirnök*, ki se je spomnil tudi začetkov svojega delovanja, ki niso bili enostavni: »Učil sem se politike in tu pa tam sem se boril proti državi ali organom, da dosežem največ za Slovence na Madžarskem. Na začetku sem bil neroden,

vedati, da sem zmeraj povedal tisto, kar sem resnično mislil,« je podčrtal *Hirnök* in dodal, da

Peter Jožef Česnik, ki mu je predal Listino priznanja in zahvale za njegovo delo in prizadevanja

Delavno predsedstvo občnega zbora (z leve): sekretarki Zveze *Nikoleta Vajda Nagy* in *Gyöngyi Bajzek*, predsednik *Jože Hirnök* in računovodkinja in zapisnikarka *Brigita Korpič*

skem, na katerem se je poslovil dolgoletni predsednik prve samostojne krovne organizacije slovenske skupnosti na Madžarskem *Jože Hirnök*, ki na letošnjih volitvah več ni kandidiral.

Slovencev na Madžarskem in delovanju Nadzorne komisije ZSM v letu 2018. Obravnaval je tudi bilanco in poslovne rezultate Zveze v l. 2018 in je dokument enoglasno sprejel. Prav tako je občni

Častni gostje na občnem zboru (z leve): minister *Peter Jožef Česnik*, veleposlanik *Robert Kokalj*, generalni konzul *Boris Jesih* in slovenska zagovornica *Erika Köles Kiss*

brez kompromisov, ki so bistvo politike, ni šlo, saj so le-ti bili na nek način tudi pogoj za preživetje in razvoj slovenske skupnosti. Zahvalil se je vsem, ki so ga podpirali pri njegovih prizadevanjih (svoji ožji družini, sodelavcem,

in izpostavil, sa so »napori, ki jih je vložil v začetnih letih, pokazali smer skupnosti,« obenem je omenil, da ni bil vesel, da na občnem zboru ni bilo nobene debate o viziji skupnosti, kako naprej, kako pridobiti mladino

Člani Slovenske zveze glasujejo

Občni zbor, katerega se je udeležilo 51 članov Slovenske zveze, so s svojo navzočnostjo počastili minister za Slovence v zamejstvu in po svetu *Peter Jožef Česnik*, veleposlanik R Slovenije v Budimpešti *Robert Kokalj*, generalni konzul R Slovenije v Monoštru *Boris Jesih* in slovenska zagovornica v madžarskem parlamentu *Erika Köles Kiss*.

Občni zbor je pozdravil minister *Peter Jožef Česnik*, ki je izpostavil, da smo »Slovenci tukaj preko tisoč let, ostanimo še tisoč let«, zato je najbolj potrebno to, da ohranimo svoj jezik.

Ker so člani Zveze že predhodno

Nova predsednica Zveze Slovencev na Madžarskem *Andreja Kovács*

zbor sprejel načrt dela in načrt proračuna za leto 2019.

Ker je bil letošnji občni zbor volil-

zaletav, toda kljub temu so me spoštovali tako na Madžarskem kot v Sloveniji. Moram pa po-

Minister Česnik se je zahvalil dosedanjemu predsedniku *Jožetu Hirňoku*

posameznikom in inštitucijam na slovenski in madžarski strani), obenem ponudil svoje izkušnje in svojo pomoč. »Kako in v kakšni funkciji bom nadaljeval svoje delo, je odvisno od našega novega predsedstva in delno od Urada RS za Slovence v zamejstvu in po svetu. Imam še nekaj let do upokojitve, ki jih želim še izkoristiti v prid naše skupnosti,« je poudaril *Hirnök*. Poslovil se je z mislijo: »Tam sem bil, kjer sem moral biti in delal sem, kar sem moral storiti.«

Dosedanjemu predsedniku se je za njegovo delo zahvalil minister

in kako ohraniti jezik, ki se mora ohraniti na tem območju.

Prejšnjemu predsedniku *Jožetu Hirňoku* in novi predsednici *Andreji Kovács* je čestitala tudi slovenska zagovornica *Erika Köles Kiss*, prvemu se je zahvalila za njegovo delo, drugi, ki je v svojem kratkem nagovoru obljubila, da si bo prizadevala za vključitev in motiviranje mladih, zaželela veliko moči in vzdržljivosti pri vodenju organizacije.

(Slika na 1. strani: Novoizvoljeno vodstvo Slovenske zveze.)

Marijana Sukič

Foto: *K. Holec* in *Sz. Eöry*

Koncert skupine Gorički klantoš

PENZIONISTI NAPUNILI VARAŠKO GLEDALIŠKO DVORANO

12. majuša se je lepau napuni la varaška gledališka dvorana, prišli so slovenski penzionisti pa njini padaške iz vsej porabski vasnic, med gledalci smo pa

skupino Društva penzionistov iz Moravč, pri steraj je njina skupina tō gostovala.

Na odri so že bile pripravljene muzičke škeri skupine Gorički

krava) Mojmir Wolf, na pravo od njega violinistka (po naše gosli) Zorica Vrečič pa mlada klarinetistka. Pred cingulami pa pevka Mira Huber pa pevec Boris Kočiš.

Mentorica skupine je glasbena pedagoginja Marija Rituper, stero dobro poznajo Porabci, ka je duga lejta bila mentorica varaški pa števanovski ljudski pevk, en čas pa je včila števanovsko mlašečo skupino tō. Kak je pravla, skupina Gorički klantoš je bila najprva ustvaurjena pred dvajstimi lejtami, po 17 lejt tijoče se je znauva gorpostavila. Njini največji cilj je, ka bi ohranili pesmi Goričkoga pa Porabja s tejm pa domanjo rejč

goga kakšne melodije, če se njim vidijo, si je malo po svoje napravijo. Tak je tau moglo biti gnauk svejta po Prekmurji, stero je dolgo bilau pod Vogrskov. Te »ovakšne« melodije so leko trno zanimive za Slovence v Ljubljani ali še dale, dapa v Po-

zdaj se pripravljajo, ka vōdajo tretji CD, ka do septembra svetili 15. oblejtnico.

Lejpo moško popejvanje smo leko poslušali od moški članov Folklorne skupine DU Moravče, steri so v spleti gorenjski plesov spokejvali nauto Od Ciela do

Glasbena etno skupina Gorički klantoš

leko vidli ništrne obraze iz Prekmurja tō.

Gledalce pa goste je nagovorila predsednica Društva porabskih slovenskih penzionistov Klara Fodor, stera je ejkstra pozdravila slovensko zagovornico Eriko Kōleš Kiss, generalnoga konzula v Monoštri Borisa Jesiha, predstavnika varaške občine Ferenc Sütőna pa predsenika DU Rogašovci Milana Gabra.

Kak je pravla, koncert je obnem srečanje tō med sombo-

Varaška gledališka dvorana se je lepau napunila

Sombotelke spominčice do letos 15 lejt stare

rabji je telko »naših«, avtentičnih slovenskih pesmi, stero do šle v pozabo, če je nemo spejavali, ka bi raj več taših poslušali od takši dobri mužikašov, kak so Gorički klantoš.

Takšne smo leko poslušali od Sombotelški spominčic, stero sta sprvajala Francek (harmonika) pa Dušan (tamburica) Mukič. Skupina, stera je začnila spejvati pred 15. lejti, spejva dvoglasno

Ljubljance, ovak so se pa flajсно vrteli na odri, dočas nji je ena od članic nej »vōzamela« (ples z meklauv).

Veseli zadvečerek se je končos tejm, ka so vsi nastopajoči vkūper igrali pa spejvali na odri, malo njim je eške publika tō pomagala.

Organizatorge so se zahvalili za denarno pomauč: Uradi predsednika vlade, oddelki za na-

Članice FS Društva upokojencev iz Moravč

tō. Zatok se trno trūdijo, ka bi se rejči naut tō originalno navčili, kak ji gučijo v tistoj krajini, odkec so naute.

V prvom tali svojoga nastopa so zaigrali pa dvoglasno zaspejvali največ takšni naut, stero v Porabji tō poznamo, z njimi so naredli dobro volau publiku, stera njim je dosti ploskala. V drugom tali svojoga programa so zvūn domanji slovenski naut meli preci takšni, stero mi v Porabji poznamo kak »magyar nōta« (tau so madžarske avtorske pesmi, stero so Madžari radi spejvali, ranč tak kak Slovenci Avsenikove ali Slakove melodije). Te pesmi so za Porabce nej slovenske ljudske pesmi, kakoli majo slovenske reči (besedila). Če so je spejvali, so je spejvali vogrski. Vejmi, ka si sausedni narodi sposaudijo eden od dru-

Povabljeni gostje (z lejve): Katalin Daniel, Erika Kōleš Kiss, Boris Jesih, Breda Jesih, Marija Rituper, Kalman Rituper, Vojka Rebolj in Milan Gaber

telskim Slovenskim društvom Avgust Pavel pa med Društvom porabskih slovenskih penzionistov, zato je na koncerti – na sterom je glavno vlogo mejla glasbena etno skupina Gorički klantoš – spejvala skupina Sombotelke spominčice tō. Zvūn nji so pozvali folklorno

klantoš, stera je pred pozdravom Klare Fodor že zašpilala pa zaspejvala edno pesem. Na srejdri odra so stale lejpe cim-bale (po našom cingule), za njimi je sejdo Dani Kolarič, na lejvo od njega sta stala harmonikar (po naše fudaš) Boris Velner pa kontrabasist (po naše

(na mladi pa na stari), največ senički naut. Na koncerti smo čūli od nji pesmi: Štirje fantje špilajo, Mari, Mari, Marika, Sejaj žito, no pšenico, Jaz paj pojdem na Gorenjsko, Dragi moj sausad. Skupina ma že dva CD-na, na nji je 40 porabski slovenski pesmi,

rodnosti, Uradu za Slovence v zamejstvi in po svejti pa občini Monošter in so vse nastopajoče pa člane dūštev pozvali v restavracijo Lipa, gde so se ešče dolgo veselili.

Marijana Sukič
Foto: LRH, FS, MS

PREKMURJE

Tauvaugé in bik

Tak kak vseposedi po svejti, tudi v Prekmurju tauvaugé ne počivajo. Nej dugo toga nazaj so bili celau tak törski, ka so se spravili na zidino soboške škofije. Pri svojom deli so bili tak glasni, ka so gorzbidili škofa Petra Štumpfa. Na svojoj facebook strani je gospaud škof napiso, ka so bili »Cefizli« trno glasni. »Tak grdau so trgali žlejbe doj s sten, ka je tau moglo čuti pou Prekmurja,« je zapiso škof in raztolmačo, ka so - gda je sam prižgo posvejt v stanovanji in oudpro strejšno okno, ka bi vido, ka se godi - tauvaugé vujsli. Soboški škof je duhovnike in druge lidi opomino, naj pazijo, ka se godi okauli cerkva in ramov pa drugij zidin. »Če cerkve za ene lumpe nejso več svete, so druge reči ške menje,« je cujdau Peter Štumpf.

Policaji so té tauvaunov ške nej najšli, so pa zgrabili dva državljana Republike Madžarske, steriva sta v kartonski kaštulaj vozila peneze. 28-letni šofer in njegov 24-letni pajdaš sta te, gda so jiva gor stavili na avtocesti med Mariboron in Pincami, nej znala raztolmačiti, odkec njima 1,8 milijona evrov, steri so bili v kaštulaj skriti za turbami. Oba tihinca sta bila po zgotovlenom policijskom postopki vöpuščeniva iz vauze, policaji pa ške naprej iščejo informacije, gé sta do tej penez sploj prišla.

In za konec ške ena zanimivost. Tudi pri toj so policaji meli delo. Pouleg Murske Sobote, v vesnici Černelavci, stogi Kmetijsko-gozdarski zavod, v sterom majo tudi mlade bike. In na den, gda so pripravili den odprejtih dveri, je eden od bikov té den vzeu dobesedno in je vujsö prauti varaši. Eno par šoferov je dobro prestrašo, dva autona sta bila poškodovaniva, samo hvala baugi, se je nej nikomi nika hüdoga zgaulilo. Balanckoša so zgrabili komaj pri soboškom dijaškom daumi.

Silva Eöry

Marija Bačič - leranca in poslanka

»ŠTO JE TÉ LEJPI POJEP?«

O tom, ka je Geza bači šau v Zaturce, smo v naši novinaj že večkrat pisali. Predstavili smo vam tudi Gezo Bačiča, steri je lani šau poglednot tisti kraj, v sterom se je nje-

Marija in Geza Bačič

gov dejdek Peter Kutoš v cajti prve svetovne bojne vojüvo. Kak znamo, je o tom knjigo napiso pisatel Štefan Kardoš, pouleg toga pa je biu o tom potovanji napravljeni tudi en film. Po tistom, ka so film notpokazali v Porabji, so ga zdaj ške v soboškoj gledališki dvorani in v Kinodvor v Ljubljani. »Trno lepau je bilau. Dosta lüstva je prišlo, tak ka sta bili obej dvorani punivi,« je pravla Marija Bačič, stera je preminaučo leto bila med tistimi, steri so vküper z njenim moužom šli na pout v Ukrajino: »Morem prajti, ka sam sama prva nej stela titi z njimi, samo sam si sledkar premislila. Niške od nas je nej brodo, ka de na pouti takši zanimivi film grato.«

Marija Bačič je gorrasla na Goričkom, v vesnici Pečorovci, vküper ške s štirimi sestrami in enim bratom: »Živeli smo v rami pouleg cerkve. Tam zdaj žive moj brat z držino. Na srečo smo ške vsi živi. Dve sestri živeta na tihinskom, ena v Berlini, druga

pa nej tak daleč vkraj, v Ženavcaj v Avstriji. Moje detinstvo je bilou trno lejpo. Prva štiri lejta sam odila v šaulo v domanji vesnici, po tistom pa sam se s cugom vozila v Püconce. Zrankoma, frtau na sedmo je šau cug. Mati nas je furt ob pou šesti zbidi-la, te smo ške geli zajtrk, tak ka smo furt trno kesno šli doj v dau do štrejke. Bežali smo, ali dostkrat nas je mogo cug čaka-ti.« Zadvečarka, v tretjoj vöri, se je, kak je prišla domau, najprva včila, po tistom pa so mlajši šli oči pa materi pomagat: »Radi

smo delali doma. Očo je dostkrat duže cajta nej bilou doma, vej pa je šau na sezonsko delo, prva v Bačko, sledkar pa v Avstrijo. Naša gazdija je nej bila velka, dece nas je bilou dosta, pa ške šaulivali smo se, tak ka smo peneze nücali. Istina je, ka je stara mama mela invalidsko penzijo, vej pa je v prvi svetovni bojni kak sodak mrau njeni mauž. Moj oča je biu rojeni februaru 1914. leta, njegov oča pa je istoga leta mrau na rusoški fronti. Leko povem, ka je naš oča trno lepau skrbo za nas, pouleg toga pa je mama znala vse sküjati, speči, zašiti in dosta drugoga napraviti. Ona je bila kak dekličina v Franciji in je tam delala kak gospodinjska pomočnica, tak ka se je tam dosta vsega navčila delati.« Po zgotovljeni osnovni šauli je sogovornica šla na soboško gimnazijo: »Štiri pajdašice, stere smo vküper odile na püconsko šaulo, smo vse šle v gimnazijo. Včiti se je

trbelo, ali znali smo si tudi lepau napraviti.« V tom cajti je na gostüvanji spoznala svojoga moža. »Moja sestrična se je ženila. Njeni mauž je biu v žlati z Bačičovimi. Ge sam te bila posvadbica. Civilno sta se v Križevcaj ženila in gda smo tam v krčmi sedeli, je ta prišo tudi Geza. In te sam ge njegvo mater pitala, što je té lejpi pojeb. In ona je pravla, ka je

Marija s svojimi vnüki

tau njeni sin. En keden po tistom je bilou ške cerkveno zdavanje v Pečorovcaj, po tistom pa ške gostüvanje, na sterom sva müva dostkrat vküper plesala. Geza je te že študero v Ljubljani in malo po tistom sam šla tudi ges študerat v Ljubljano. Te mi je on dosta pomago, tudi pri tom, ka sam najšla stanovanje. Te sva večkrat vküper šla v kino. Ges san furt s sebov pripelala pajdašice, pa je te on gnauk pravo, ka bi leko gda tudi samiva šla, brez dekeu,« v smeji raztolmači Marija Bačič, stera se je v Ljubljani šaulivala za leranco, in tau takšo, ka vči tiste mlajše, steri so lagvi: »Tau se je te pravlo, ka majo motnje vedenja in osebnosti. Po zgotovlenom dveletnom študiji, v tistom cajti je biu mauž pri sodakaj, sam rodila prvo čerko. Gda je prišo domau,

je on delo daubo v Murski Soboti pri policiji, ges pa v Veržeji, v zavodi, gé majo na skrbi tau deco. Nevola je bila tau, ka sam mogla delati zrankoma pa te pa večer. Po tistom, ka sam rodila drugo čerko, smo se iz Veržeja preselili v Mursko Soboto, gé sam pa si delo najšla na soboškoj štrtoj šauli, na stereo odijo tisti mlajši, steri se žmetno včijo.« Na toj šauli, na stereo je več lejt bila tudi ravnateljica, je ostala vse do penzije.

Leta 2014 je, čiglij je tau nej čakala, pa začnila delati, vej pa je bila izvoljena za poslanko v slovenskom parlamentu. »Vse od slovenske osamosvojitve so me pri Socialni demokratay davali na volilno listo. Tak je bilou tudi pred petimi leti, gda je najprva pred menov v parlament prišo Janko

Veber, samo po tistom, ka je Dejan Židan grato minister, sam ges prišla na poslansko mesto. Čiglij je nej bilou lejko delo, mi je nej žau. Vörvlem, ka sam tudi kaj dobroga napravila za lidi, sploj za té, za stere sam skrbela cejli žitek,« je ške pravla Marija Bačič, stera je od lani pa v penziji in tak kak vsi pravi penzionisti ške furt nema zadosta cajta, ka bi štela knjige in delala vse tisto, ka jo veseli. Rada se druží z vnükoma in vnükicama, ške furta pa tudi dosta pomaga v soboškom družtvi Sožitje, stereo je namenjeno pomauči tistim lidam, steri majo motnje v duševnom razvoji.

(Kejp na 1. strani: Marija Bačič z mamó pa s svojimi sestrami in bratom)

Silva Eöry
Kejpi: osební arhiv
Marije Bačič

FLORIJANOVA MEŠA V MARKOVCAJ

4. maja je den sv. Florijana, šteri je patron gasilcov. Zato vsako leto v začetki maja eno nedelo služijo mešo za vse gasilce. Letos je ta meša pá v Markovcaj bila. Župnik Dejan Horvat je dosta gasilcov vküp pozvo. Tak so na to mešo prišli gasilci iz domače gasilske zveze, iz petrovske gasilske zveze pa gasilci iz njegve

Gasilci so tak mašerali v markovsko cerkev

rojsstne vesi, Strehovci. Prišli so še gasilci s Hodoša in Radmožanec. Bilo je tü dosta gasilcov iz Madžarske. Prišli so gasilci z Gorenjega Senika, Sakalovcev, Rönöka in Bajánsenya. Gasilci, pa gasilke (ženske so tü bile med njimi), šteri so v svetešnji gasilski gvantaj bili, so v sprevodi nut v cerkev prišli pa na svoja mesta stanoli.

Pri meši, štera je sploy lepa bila, so spejvali pevci MePZ Avgust Pavel z Gorenjega Senika. Župnik Dejan Horvat je lepo gučo od toga, kelko eden drugomi leko pomagamo v nevoli. Gasilci so pri tom deli največkrat poleg, sploy če se komi kakša velka nevo-la zgodi. V začetki meše je vse še madžarsko lepo pozdravo pa predgo je malo tü madžarsko, kakkoli ka se je srnak vmes malo mantrao, vej je pa tao nej tak nalejki, če kakša reč tak včasi na pamet ne pride.

Po meši je župnik vse gasilce pa pevce pozvo na župnišče. Tam so jih že čakale kùjane klobase pa dobro piti. Župnik je biu tü v gasilskoj svetešnji gvanti, samo ka smo med mešo tao nej vidli, ka je meo mešni gvant na sebi. Da smo pa na župnišče prišli, smo leko vidli, ka je ranč tak gasilec kak vsi drugi.

Vsi gasilci se leko zahvalimo, ka nam je takši lepi svetek napra-vo.

Ciril Kozar

Na nedeljo Dobrega pastirja

Na nedeljo Dobrega pastirja je bila slovenska sveta maša v cerkvi sv. Štefana Hardinga v Števanovcih, ki jo je daroval dolenski

Seminarista györskega semenišča v števanovski cerkvi, ob njiju dolenski župnik Vili Hribernik

župnik Vili Hribernik. Pri maši so verniki iz Števanovcev, Verice-Ritkarovcev in Andovcev skupaj molili za nove duhovniške

Cerkveni pevci iz števanovcev

poklice, obenem se zahvalili sedanjim duhovnikom za njihovo službovanje. Pri maši je pel števanovski cerkveni pevski zbor. Na vabilo župnika Tiborja Tótha sta pri maši sodelovala seminarista györskega semenišča, ki sta govorila o svoji poklicanosti, o tem, kdaj in kako sta občutila, da ju Bog želi med svoje služabnike.

F. Sütő

Srečanje pevskih zborov v Soroksáru

Pred kratkim so v Soroksáru (blizu Budimpešte) priredili Srečanje pevskih zborov z naslovom »Glas pomladi«. Udeležilo se ga je sedem zborov, med njimi tudi ljudski pevci Slovenskega društva v Budimpešti. Srečanje je potekalo v cerkvi Marijinega vnebovzetja, zbori so na koncu programa skupaj zapeli kanon, Mozartovo Alelujo.

I. Pavlič

ŽELEZNA ŽUPANIJA

Raužnatna Madžarska

Edna ves je nej samo od tauga lejpa, kelko nauvi ramov se je zozidalo, kelko obnavljeni poti ma, liki od tauga tō, pa ranč nej malo, kelko zelenoga placa ma, kelko rauž cveti po oknaj iz pa pri potaj. Pa tau ranč ne košta tak dosta, kak če bi kaj nauvo zidali, obnavljali ali kúpili.

Dostakrat edna mala, srmaška ves z malimi rami lepše kaže kak edna vekša, bogatejša velka ves, če lopau go vredi majo, gde lopau rauže cvetijo. Najbola lepše je pa tau, gda se prejk vesi pelamo, gda vidimo, ka cejla ves vküper rauže sadi. Zato ka od tauga je nej samo ves lepša, tam se tau tü vidi, ka lüstvo dosta bola vküpdři.

Letos že 26. paut organizirajo tekmovanje (verseny) z naslovom Raužnatna Madžarska. Letos so podugšali cajt za registracijo, tista ves, stera se še glasiti ške na tekmovanje, leko da svoje ime do 1. junija goranapisati na lišto.

Iz Železne županije so se dotejga mau v dvej kategorijaj glasili, Monošter pa Kermedin med tistimi varaši, gde menje lüstva žive kak 30 gezero, Olaszfa, Petőmihályfa, Vasegerszeg, Vassurány, Dozmat pa med tistimi vesnicami, gde je menja kak gezero lidi.

Železna županija je že več nagra-dobila v tom tekmovanji, Sombotel je trikrat biu nagrajen, leta 2008, 2006 pa 2004. Ranč tak Sárvár, Nagyrákos, Dozmat, Döröske, Ivánc, Monošter pa Kőszeg sta že tü bila med nagrajenci.

Karči Holec

OD SLOVENIJE...

Walter Steinmeier je obiskal Slovenijo

Na obisku v Sloveniji je bil nemški predsednik Walter Steinmeier. Prvi dan obiska sta se pogovarjala s slovenskim kolegom Borutom Pahorjem. Poudarila sta pomen poziva 21 predsednikov držav članic, ki med drugim izraža skupno prepričanje o nujnosti EU. Nemški predsednik se je nato srečal še s predsednikom državnega zbora Dejanom Židanom. Drugi dan obiska je bil namenjen uradnim pogovorom, ko sta predsednika izmenjala mnenja o vprašanih, povezanih s trenutnim stanjem in prihodnostjo Evropske unije po volitvah v Evropski parlament konec maja. Govorila sta tudi o razmerah v mednarodnem okolju, še posebej na Zahodnem Balkanu. Steinmeier se je drugi dan obiska srečal še s predsednikom vlade Marjanom Šarcem, popoldne pa sta s Pahorjem preživela v Posočju, kjer sta v Kobaridu obiskala muzej, v Bovecu pa podjetje Mahle Letrika Bovec, ki je del nemške skupine Mahle.

Okrepitve na južni meji

Slovenska vojska (SV) je na zaprosilo policije poslala okrepitve na južno mejo, ima pa tudi pripravljene enote, da lahko vsak trenutek okrepi prisotnost, je dejal obrambni minister Karl Erjavec. Trenutno je v dnevni izmeni 66 pripadnikov SV, od tega jih je 31 na različnih lokacijah v redni izmeni, 35 pa jih je vojska dodatno angažirala na območju Policijske postaje Ilirska Bistrica. Policija in vojska sta se tako odzvali na povečan obseg nezakonitih prehodov meje, na kar opozarjajo prebivalci ob meji, dodatno pa jih je vznemirila ugrabitev 79-letnega Belokranjca, katere so osumljeni štirje tujci, ki so nezakonito vstopili v državo. Tri so italijanski varnostni organi prijeli in predali slovenski policiji, za vse pa je preiskovalni sodnik odredil pripor.

S SENIŠKE ŠOLE SE SLIŠI GLAS HARMONIKE

Ob petkih popoldne se sliši glas harmonike iz knjižnice Dvojezične osnovne šole Jožefa Košiča na Gornjem Seniku, kjer se učenci pod vodstvom učitelja Ferenc Korpiča spoznavajo s skrivnostmi tega prečudovitega instrumenta.

Na šoli nas je sprejela ravnateljica Ildika Dončec Treiber, ki je za uvod povedala, da na šoli imajo več interesnih dejavnosti, ena od njih je krožek za učenje harmonike.

»Pobudo za učenje tega instrumenta so pred nekaj leti dali učenci sami,« je povedala ravnateljica, »saj so doma veliko slišali o harmoniki. Izrazili so željo, da bi se radi naučili igrati na harmoniki. Njihovo prošnjo smo posredovali učitelju harmonike Ferencu Korpiču, ki je sprejel, da bo tedensko prihajal k našim

učencem.« Ravnateljica ni skrivala, da je njihov cilj, da bi učenci nastopali tudi na šolskih ali vaških prireditvah

Denis Wachter. Med tem mi je učitelj Korpič povedal, da je harmonika osnovni instrument tradicionalne slovenske

Ferenc Korpič od februarja 2018 poučuje seniške otroke, ki so navdušeni nad instrumentom. »Ti otroci imajo radi glasbo in se jo želijo tudi učiti. Več otrok ima že lastno harmoniko, to lahko pomeni, da se bo spet »udomačila« v vasi. Moj cilj je, da bodo znali brati note, igrati na harmoniki, želim jih naučiti tradicionalne domače pesmi in s tem obuditi tradicijo.«

Čas, ki je namenjen vadbi učencev nižjih razredov, se hitro izteka. Njih bodo zamenjali učenci višjih razredov, saj se pri Ferencu Korpiču uči kar deset učencev seniške šole. »Učenca mi ob slovesu zau-pata, da se želita tako dobro naučiti igrati na harmoniki, da bi lahko nekoč igrala tudi na »gostüvanji«.

L.R. Horváth

Učenci Zsombor Mižer in Denis Wachter (3. razred), Vanesa Šulič (4. razred), Julija Dejčič in Mate Vajda (5. razred) ter učitelj Ferenc Korpič

skupaj z ostalimi kulturnimi skupinami na šoli (s folkloro ali pevskim zborom).

V knjižnici sta ob našem obisku vadila Zsombor Mižer in

glasbe. V Porabju skoraj ni bilo druženja brez harmonike, nepogrešljiva je bila tudi pri spremljavi folklornih skupin ali ljudskih pevcev.

Predali namenu apartmaje za delavce

Pred kratkim so predali namenu obnovljeno stavbo nekdanje monoštrske vojašnice, ki tako nudi prenočitvene možnosti 202 gostoma, predvsem delavcem monoštrskih tovarn, ki prihajajo v mesto ob tromeji iz bolj oddaljenih predelov Madžarske ali celo iz tujine. Apartmaji so udobno opremljeni, nudijo storitve hotela nižje kategorije. V apartmajih so dvo-in triposteljna soba, kopalnica in majhna kuhinja.

Obnovitev je bila izvedena ob podpori madžarske vlade v sodelovanju Vladnega urada Železne županije in Občine Monošter. Investicija je stala 673 milijonov forintov, vladna podpora je znašala 404 milijone forintov.

Ob svečani predaji stavbe so spregovorili državni sekretar Ministrstva za finance Sándor Bodó, vladni pooblaščenec Bertalan Harangozó in župam Monoštra Gábor

Huszár, ki je izpostavil, da je pri natečaju bil zelo pаметen pogoj, da bodo lahko v stavbi stanovali le delavci, ki so zaposleni v madžarskih podjetjih (podjetjih, ki so na Madžarskem).

Otvoritev sta se udeležila tudi slovenska zagovornica v parlamentu Erika Köleš Kiss in predsednik DSS Martin Ropoš.

F. Sütő

MATERINSKI DAN V VRTCU

Materinski dan je tisti dan, ko vso pozornost namenimo mamam. Na ta dan se jim še posebej zahvalimo za vso skrb in ljubezen. V vrtcih smo se pogovarjali o družinah in družinskih

članih. Izdelali smo origami hišo, v katero so otroci narisali svojo družino. Naučili smo se pesmice in deklamacije, posvečene našim mamicam in tudi babicam. Pripravili

smo lep otroški program ter mamice in babice obdarili z rožicami in darili, ki so jih otroci sami izdelali.

Vzgojiteljica asistentka

Romana Trafela

Slovenske ljudske pripovedi - nej samo za mlajše - 7.

Lagva mačija ino dobra sirauta

Edna lagva ženska se je oženila z ednim srmačkim moškim, šteri je emo edno malo čér z imenom Marica. Sledik se jima je narodila eške edna či, štero je mati ljubila pa na njau bole skrb mejla kak na svoje okau. Mala sirauta je bila dobra pa sploj lejpa dekličina, mačija pa go je ranč pogledniti nej stejla. Mantrala pa naganjala go je, ka bi go s kem prva na nikoj djala. Najslabšo gesti gi je davala pa eške tau kak liki ednoma pi-sej. Eške kačin rép bi gi dala, če bi ga mejla, mesto postelega go je pošilala spat v edno staro korito.

Gda je mačija vidla, ka je dek-

ličina donk dobra pa potrpliva ino lepše rasté kak njena či, je brodila ino brodila, kak bi leko malo sirauto vkraj od rama zagnala. Eden dén je poslala svojo čér pa sirauto vuno prat: čéri je dala bejlo vuno, sirauti pa črno, ino gi tak prtila: »Če mi tau črno vuno na tak bejlo vō ne zaperéš, kak liki moja či, mi več domau ne odi, vej te kraj od kuče zaženém!« Sirauta je na mili djaukala, mačijo prosila ino gi gučala, ka tau ne more narediti, depa vse je zaman bilau. Vidla je, ka nega milosti, vzela je vuno ino z žmetnim srcem stapala za pausestrov. Prišli sta do vodé, doj sta djali svojo blago ino začnili prati. Na gnauk pa je do nijia staupila lejpa bejla dekla ino se jima poklonila: »Dobro srečo, dragivi padaškinji! Nūcata kaj pomoči?« Či od mačije je špotljivo pravla: »Ge ne nūcam nikšo pomauč, moja vuna je včasik bejla, liki vuna naše siraute nede brž k redi.« Te je tihinska dekla

staupila k žalostnoj Marici ino gi pravla: »Daj! Vej ve vidli, če leko tau vuno na bejlo vōsperéve!« Bejdvej sta začnili prati ino na gnauk je črna vuna bejla kak snejg bila. Gda sta go vōzaprali, je bejla padaškinja naglo nikam preminaula. Gda je mačija vidla

ca je dala valas: »Vsi so dobri, depa mali traven je najbauksi, vej nam nosi največ vūpanja.« Legéngé so bili z valasom zadovolni ino so gi pravli: »Samo idi v tau prvo dolino na sunci, tam dobiš djagde, kelko želejš.« Rejsan je mačiji za nauvo leto prinesla cejlo

najset mejsecov.

Zmejs so od dobraute pa lépote siraute čuli daleč v rosagi, zatok je eden mladi, pošteni pa bogati gospaud poslo glas njenoj mačiji, ka pride s svojimi lidami té pa té dén k njim vaugledi. Mačija je z nevoškénosti sirauti nika od toga nej ovadila, stejla je tau srečo svojoj čéri dati.

Gda je prišo veuki dén, je grda mačija rano tazagnala sirauto v korito spat. Te je vōščistila ram, pripravila večerdjo, lepau naravnala svojo čér, kelko go je največ mogla ino go posadila k stauli, s štrikanjom v rokej. Pripelali so se vaugledniki, mačija je

je lepau gorprijala, pelala je je v kučo pa jim gučala: »Tau je moja mila sirauta.« Tau pa je nika nej pomagalo, vej so pa pri rami meli ednoga kokauta, šteri je začno na glas ino brezi počinka spejvati:

»Ki-ki-ri-ki-kí, lejpa Marica v koriti! Ki-ki-ri-ki-kí, lejpa Marica v koriti!«

Gda so vaugledniki tau čuli ino gorprišli, ka kokaut spejva, so zapovēdali, aj jim pripelajo pravo sirauto s korita. Gda so go zaglednili, so se nej mogli zavolē čūdivati njenoj lepoti ino lūbeznivosti. Eške tisti večér so go s sebov odpelali. Grda mačija ino njena či pa sta ostali v špoti pred vsemi lidami.

Marica je bila s svojim možaum ino cejlov izov srečna do visike starosti. Mrla je léke smrti - vej je pa bila vila njena padaškinja ino vsi mejseci njeni prijateli.

Na domanjo rejč obrno:

-dm-

Ilustracija: -mkm-

bejlo vuno, se je čūdivala ino čemerila, vej je pa nej mogla tazagnati sirauto.

Za en malo sta prišla krepka zima ino mraz. Grda mačija je eške itak premišlavalala, kak bi leko škaudila nesrečnoj sirauti. Zapovēdala gi je: »Vzemi drvenko pa idi v plamine, tam mi naberi zreje djagde za nauvo leto! Če mi je ne prineséš, je bole zaté, ka ostaneš v plaminaj.« Sirauta Marica je na mili djaukala, prosila mačijo ino gi gučala: »Kak aj zdaj, v toj strašnoj zimi dobim zreje djagde?« Depa vse zaman - vzeti je mogla drvenko pa titi. Gda je s skuznatimi očami ojdla po plaminaj, je srečala dvanajset legénov, šterim se je lepau poklonila. Uni so toma radi bili ino go pitali: »Kama brožiš v tom snegej, lūba mala, s skuzami v očami?«

Dekličina jim je vse lepau tapravla. Legéngé so gi pravli: »Mi ti leko pomagamo, če nam povejš, šteri mejsec je v vsikšom leti najbauksi.« Mari-

drvenko z djagdami ino gi pravla, ka so gi je pokazali legéngé, štere je v plaminaj srečala.

En par dni kisnej, gda je gorenjala krepka zima, je mačija pravla svojoj čéri: »Idi ti tō v plamine po djagde, lekar srečaš tiste legéne pa ti dajo malo sreče. Vej pa so našoj zamazanoj sirauti tō tak veuko dobrotivnost pokazali.«

Či se je maudro naravnala, vzela drvenko ino odišla veselo gor v plamine. Gda je taprišla, je rejsan srečala tisti dvanajset legénov, šterim je gizdavo pravla: »Pokažite mi, gde rastéjo djagde, kak ste pokazali našoj sirauti.«

Legéngé so gi pravli: »Dobro. Če zavadiš, šteri mejsec je v cejlo leti najbauksi.« Una je brž dala valas: »Vsi so hūdi, depa mejsec mali traven je najūši.« Po tej rečaj je nébo nad plaminami naglo oblačno gratalo pa je prišo strašen vihér. Dekla je komaj prilecala domau. Té legéngé so bili dva-

... DO MADŽARSKE

Večina Madžarov bi evropske podpore uporabila v zdravstvu in šolstvu

To je najbolj tehtna ugotovitev raziskave agencije Medián, ki jo je ta opravila po naročilu opozicijske stranke Momentum. Reprezentativna raziskava, v okviru katere so vprašali 1000 ljudi, je pokazala, da 68 odstotkov vprašanih meni, da bi se morale evropske podpore v prihodnosti nameniti izključno zdravstvu in šolstvu ter pridobivanju novih delovnih mest. Odstotek je med opozicijskimi volivci seveda višji (85 % volivcev strank Momentum in Jobbik, 82 % stranke Demokratijski forum in 76 % pristašev socialistov), presenetljivo pa je, da tudi večina FIDESZ-ovih volivcev (61 %) podpira to zamisel. Še bolj presenetljivo je, da se tudi polovica pristašev vladne stranke strinja s tem, da bi o tem, kdo naj dobi evropske podpore na Madžarskem, morala odločati neka neodvisna institucija Unije, ne pa madžarska vlada. Če gledamo celotno populacijo, se s tem strinja 65 odstotkov vprašanih, ki menijo da bi to delovalo protikorupcijsko.

Večina Madžarov je mnenja, da se je večina evropskega denarja do zdaj uporabila za razvoj infrastrukture, športa in revitalizacijo mest. Na podlagi raziskave bi večina določila nove namene, predvsem take, ki imajo pomemben vpliv na življenje ljudi.

Kaj pričakujejo ljudje od EU?

Predvsem to, da bodo bolje živeli, je ugotovil na podlagi raziskave Závecz Research. 26 odstotkov vprašanih pričakuje od Unije, da se bo na Madžarskem dvignil življenjski nivo. 18 odstotkov želi, da bi se razvijalo gospodarstvo. 14 odstotkov pričakuje, da bi EU ustavila migracije in zaščitila meje. Analitiki pravijo, da je pri tem gotovo zaznati vpliv vladne protimigracijske kampanje pred evropskimi volitvami. Ne drži pa, da opozicijska mnenja ne dosežejo volivcev, saj 10 odstotkov vprašanih upa, da bo Unija vršila kontrolo nad madžarsko vlado.

ČE BAUG DA PA ZDRAVDJE BAUDE

Bücoškoga Iluš, po možej Bartakovič iz Slovenske vesi, vsakši dobro pozna, kak nji tak moža tü. Zato ka dosta spoznancov mata še iz židane pa iz kosavne fabrike, na drugom tali pa zato, ka gda leko, vsigdar sta tam na slovenski programaj pa ranč tak pri mešaj tö. Gnauk so mi že pripovedjali o tom, gda so v pionirskom tabori bili še z osnovne šaule, kak so sir (sajt) pod grmauvdje skrivali, nej ka bi ga njim pogesti trbelo, mlejko so pa posolili te, gda so ga drügi pocukrali.

- Iluš, gde je stau vaš rojstni ram, zato ka se na tejm vidi, gde zdaj živete, ka se je že sledkar zido?

»Tam pri Spaudnjom potautja, kak tü v Slovenski vesi pravijo, zato ka mam Vrnji potok tü. Ovak se je tisti tau, kak smo mi doma bili, Büča zvala.«

- Če je kakšna povaudan prišla, te vas je voda nej prala tam paulek pri potautji?

»Nej, gnauk je nej bilau tašo, ka bi nas voda prala, bilau, ka je velka voda bila, samo do nas, kak smo doma bili, je nikdar nej prišla. Te je vsigdar voda bila v potoki, nej kak zdaj, ka vöposene. Te je telko koratov bilau pa tak fejest so korackali, ka smo v noči nej mogli spati.«

- Meli ste sestro ali brata?

»Dve sestre sem mejla pa enoga brata, dja sem najmenša bila.«

- Te je vam dobro bilau, nej?

»Gda je mati že v fabriko odla, te so name vekše sestre skrb mele. Tašoga reda je mati name v eden velki vacelejš zvezala pa me je v šaulo nesla pa te je sestra Anuš z menov üšla domau.«

- Že vaše mati so v židani fabriki delali?

»Tistoga ipa je tak bilau, ženske so bole v židanoj fabriki delali, moški so pa

bola doma gazdüvali. Zato ka doma smo mi nej mogli Baug vej ka pripauvati, mi smo nej meli tak völko verstvo. Dvej, tri krave smo meli pa pucine pa s tau-ga smo štirdje mlajši pa stariške nej mogli živati.«

- Vesela lejta so bila tiste tam pri potautji dočas, ka ste doma bili?

»Pa vejš, ka je dobro bilau, dosta mlajšov je bilau, dosta smo se grajali, bilau je tašo tü, ka smo kaj lagvo napravili, dapa tak vejš, tau smo nikdar nej vöprajli, sto je napravo.

Šaulo sem v Slovenskoj vesi vözopojdla, Debreceni Imre bači pa Debreceni Irinka neni so me včili. Istina, Lab-

ka škoda bi bila, če bi delat üšla, bola aj me notaspišejo na gimnazijo. Nota so me spisali, samo nekak je stariše postrašo, ka de tau dosta pejnez koštalo, v mozi de tr-

Bücoški Iluš (Bartakovics Józsefné)

belo odti pa tau vsakšo paut en forint de koštalo. Oča so te prajli, ka oni forinta nej-majo za mozi, tak ka djeseni

Na starom kejpi z možaum, hčerkov pa vnukinjov

ricz Iluš tö nika malo, zato ka ona je nej dosta starejša bila kak dja. Dja sem edno leto kasneje odla, zavolo tauga, ka sem se proti konca leta naraudila, gda je ona tanitóképzö (učiteljišče) zgotauvila, sem skur telko lejt stara bila kak ona.«

- Gda ste šaulo zgotauvili, te ste v fabriko šli delat?

»Dobro sem se včila pa školnik je starišom pravo,

sem zaman dobila pismo, aj se glasim, oča so me nej nut-raspisali. Tak sem te v gauštjo odla flanco okapat, nej je fajn bilau, dapa zato nika malo slüža smo itak dobili. Na granico smo odli okapat pa grablat, radi smo bili, če so nas zvali, zato ka dobro so plačali.«

- Gda so vas goravzeli v židano fabriko?

»Te sem že vejn oženjena

bila, zato ka v židano fabriko je težko bilau nutapridti.«
- Kelko lejt ste stari bili, gda ste se oženili?

»Devetnajset, zato ka te so se tak ženili, če si več kak dvajsti bijo, si že stari bijo. Te je nej tak bilau kak zdaj, gda se že ranč ne ženijo, samo vükper živijo.«

- Vaš mauž so iz vesi?

»Stariške od moža so se v Varaši držali v arendi, gda so stari mrli, te so potistim vöprišli sé v Slovensko ves. Gda sva se oženila, te sva en čas še doma bila pa samo potistim, ka sva se malo vküppobrala, te sva tau zem-lau tjüpila pa začnila zidati. Te je nej tak bilau, kak zdaj delajo, ka vse nagnauk napravijo pa samo potistim dejo nutra v ram. Mi smo samo edno ižo, tjünjo pa ka je potrebno bilau vönapraji pa smo se že patjivali. Potejm, gda smo že tü bili, potistim smo tak pomalek, kak smo ladali, smo si redli ram tadale.«

- Te je že bijo vodovod?

»Nej bilau vodovoda pa stüdenca smo tü nej meli, k sausada sem odla s kantami po vodau. Zavolo tauga sem z vodauv fejest šparala, sledkar, gda smo že dali vodau nutapotegniti, te je že dosta ležej bilau.«

- Vi ste držali krave?

»Nej, krave smo nej meli, pucine smo pa meli. Dapa zavolo tauga smo mi ranč tak s senaum delali kak tisti, steri so meli, zato ka domau smo odli pomagat, dočas so stariške držali krave. Zvün tauga smo še mi doma tü njivo delali pa sadili vsefele za svoj tau.«

- Dobro je bilau v židano fabriki delati?

»Dostakrat smo se čemerili, če je kaj nej šlau, dapa mi delavci smo spoj dobri bili eden z drüdjim. Dosta lidi je bilau iz Števanovec, spoj rada sem, gda se srečam z njimi pa ranč tak z drügimi

tö.«

- Z biciklinom ste se vozili delat?

»Nej, z busom, samo te se je še telko lüstva vozilo, ka smo nej meli mesto. Dostakrat so bundrivali, gda je tü bus stano, zaka mi nédemo pejški, če smo tak skrak. Pejški bi žmetno bilau zame domau titi, vejpa dja sem tkalka bila pa osem vör sem lejtal med šestimi mašinami, zaman ka sem mlada bila, zato sem trüdna gratala.«

- Že audalič sem vido, ka nekak fejest skrb ma na tau, aj na dvauri vse lopau vredi baude.

»Moj mauž je gazda vanej, on je fejest aklavi na tau, aj vse tak baude, kak mora biti, on tau v sebi ma, pa pomalek cejli den vanej odi pa kaj štibra. Ozark pod djablano mam edno stolicu, pa če je lejpo vrejmen, te tam sediva. Dostakrat pravim možej, gda sva tam, ka tau je naš izlet.«

- Ka delate cejli den?

»Zazranka gorastaneva, te djejava, potistim on kokauši vöpisto, dja v rama taobredim. Podne, gda se nadjejava, te si malo počineva, te prauto vačera nika malo pa delava pa te tak deva televizijo gledat.«

- Kelko lejt ste vi že v penziji?

»Dja sem štirdesetosem lejt stara bila, gda sem v penzijo prišla, zavolo tauga, ka sem v židanoj fabriki delala. Zdaj sem sedemdesetdevet lejt stara, tak ka tresti lejt sem že doma v penziji. Dobro je bilau doma, te čas so se mlajši ženili, te so se vnuki narodili, tiste sem skrb mejla, tau je bilau najbaukše.«

- Pa tak vögleda, ka še pravnuke te tö leko skrb meli, nej?

»Če Baug da pa zdravdje mo mejla, te mo je z veseldjem skrb mejla.«

Karči Holec

KMIČNE FARBE EDNE VIHÉRNE DÜŠE

V naši novinaj ste leko že večkrat prešteli, ka je biu **Ludvik Vrečič** (Vreccics Lajos) prvi akademski ali vöšaulani molar prekmurski Slovencov. Od lanjskoga decembra so leko najgir lidgé v Pomurskom muzeji v Murskoj Soboti poglednili vse njegve kejppe, štere držijo v etoj kulturnoj inštituciji. Razstava de samo do začetka juniuša oprejta, zatok smo se napautili v Soboto, ka bi se o vogrskom Slovenci, šteri je tak rad malo prekmursko krajino, pogučavali z avtoricov razstave, kustosinjav **Tamarov Andrejek**.

- **Tamara, na razstavi vidimo dosta krajinski kejpov. Je biu Ludvik Vrečič navezani na rodno zemlau?**

»Sploj, če rejsan se je od konca osnovne šaule pa vse do diplome leta 1929 včiu na Vogrskom. Tistoga leta je grato madžarski državljan (állampolgár) tő, tak je leko bole komaut živo pa delo v Budimpešti. Prekmurska krajina, gde se je leta 1900 naraudo v vesnici Skakovci, je bila vsikdar njegva glavna inšpiracija. Rad je odo domau, fejst je držo z držinov, žlatov pa lüstvom v vesi. Na dosta njegvi kejpaj vidimo goričko krajino, štero je tak lübo.«

- **Njegvi kejpji so večkrat kmični. Ka moremo znati o njegovoj tehniki?**

»Tau tehniko se je navčo med šaulanjom v Budimpešti, za minto je emo tri vogrske molarske šaule. Vse so bile povezane s 'plenerizmom', malanjom pod milim nebom. Zatok vidimo na kejpaj špilo senc pa meglé, oblačno nébo, paula ali zemlau. Farbe so v kmičnoj sferi, vidimo barnaste, zelene pa sive tonuše. Kejpji se držijo »zlatoga reza«, tau znamenüje, ka je vrnji tau

telko vekši od spaudnjoga, kak je cejli kejp vekši od vrnjoga tala. Spodkar vidimo krajino, veuko ravén z malimi goričkimi bregami,

Umetnosna zgodovinarica Tamara Andrejek pravi, ka bi leko Vrečič eričen grato po cejloj Srejdnoj Evropi

v šteroj leko stogi figura. Depa ta je vsikdar menjša od čemeraste nature. Vrnji tau kejpja žari v nebeskoj sferi, vidimo vihérne, strašne oblake, šteri kažejo na molarovo nemérno düšo.«

- **Je biu Vrečič ovak tő žalostne nature?**

»Daleč je biu od svoje rodne krajine, biu je tihinec. Depa tak je mogo živeti, če je sto biti umetnik. Zavolo toga pa se je nej oženo. Živo je v malom stanovanji, kakšoga je leko v Budimpešti plačüvo. V njem je ematelje (müterem) pa delavnico z ledrom, štera ma je pomagala vsakši mejsac peneze zaslüžiti. Samo od malanja bi nej mogo živeti. V eto malo ižo je nej mogo pripelati svojo snejo, ka bi si stvauro držino.«

- **Če je telko živo pa delo na Vogrskom, leko pravimo, ka je slovenski molar?**

»Nej samo slovenski, liki

prvi prekmurski vöčeni molar. Čüto se je kak Slovenec, dosta je odo po Sloveniji tő. Kak štander malanja je pred diplomov prvo raz-

stavo emo v Ljubljani, v Jakopičovem paviloni. Tau je biu center slovenske umetnosti, gde je tá zorejla ino cvela. Nut je pokazo vsej 226 svoji del. Molarskim

Ludvika Vrečiča je leta 1945 na cugi dojstrliu eden rusoški sodak. Počüva v vogrskom varaši Monor, v neznanom grobi

kolejgarom so se njegvi kejpji vidli, depa kritiki pa lüstvo so nej razmili njegve kmične farbe. Leta 1928 so se v Ljubljani čüdivali Prekmurji, štero je bilau eške samo devet lejt v vküpnom Kralestvi SHS.«

- **Ka so v Ljubljani pravli na kejppe o Ciganjaj?**

»Vrečič je biu prvi, ki je na

Slovenskom namalo tau nomadsko etnično skupino, štera se pakiva v vsefélé krajine pa donk gordrži svoj živlenjski štiluš. Vrečič je Rome namalo, tau pa so v Ljubljani s čüdivanjom gorprijali.«

- **Zvün krajín je Vrečič namalo največ portretov.**

»Čednjaki, poznavalci umetnosti pravijo, ka je Vrečič s portretami dosejno svoj vrejek. Na njegvi kejpaj vidimo člane njegve držine, lüstvo s Prekmurja pa Budimpešte. Na obrazaj leko spoznamo njine karaktere, njino düšo, štero molar psihološki analizéra. Pri tej kejpaj so pá glavne farbe, portreti so zvekšoga v barnastom tonuši. Vidimo dosta delavcov, tak šumaše kak domanje pavre. Mladi podje, šteri so odišli delat na tihinsko, so nej samo s penezami nazaj prišli, liki z nauvim idejami tő. S kmičnimi farbami Vrečič nutpokaže njini žmeten žitek, šteroga je sam dobro pozno. Najbaukse portrete pa je namalo kisnej, en par lejt pred svojov smrtjov, tau pa že z živimi farbami. Ludvik Vrečič je delo po moderni trendaj, štere so poznali v tedešnjoj Srejdnoj Evropi. Če bi se njegvi žitek nej končo pri 45 lejtaj, bi leko o njem nej samo v slovenskom, liki v šuršom srejdneevropskom konteksti gučali.«

- **Vrečiča najbolje poznamo po krajinski kejpaj pa portretaj. Je eške kaj drügoga tő málo?**

»Málo je tihožitja (csendélet), püšle z rezanimi cvejti tő. V našom muzeji mamokejp o ednoj ženski, štera se kaupa, té je bole po renesančnom ali baročnom štiluši. Mamoe den kejp z vörskim motivom, na šterom se Kristuš v nebesa zdigava, v istini je tau skica (vázlat) za eden freško. V lejtaj štu-

dija v Budimpešti je kopéro dela taljanski majstrov, na priliko Madone z malim Jezošom. Depa zvekšoga je motive najšo v realnom žitki, vej je pa biu realist, če rejsan je gorprijo moderne ideje ranč tak.«

- **Ali je na papér tő riso (rajzolt)?**

»V našom muzeji mamonegva dela na papéri, štera je nariso z vaugeldjom ali klabajsom. Tau so zvekšoga skice s vsakdanešnjoga žitka, štere kažejo njegva želenja pa senje tő. Té drauvni papéri so z lejt 1918-1921, gda je isko samoga sebé, gda je želo nut v umetniški svejt staupiti. Dosta več risani kejpov má Galerija Murska Sobota, na šteraj so na priliko sodacke v leti 1918. Tistoga leta so Vrečiča nutpozvali v vogrsko sodačijo, depa je srečo emo, ka ma je nej trbülo na fronto.

- **Razstavo pomalek dojpoberéte, ka ostane za Ludvikom Vrečičom?**

»Letos smo vödali katalog, v šterom nutpokažemo Vrečiča kak peršono pa kak molar. Nutri so vsi njegvi kejpji, šteri so v galeriji pa muzeji. Pravi kejpji pridejo v zamenico, vüpamo, ka v bodaučnosti najdemo stalno mesto za dela pomurski umetnikov. Tak bi leko lidgé bole spoznali bogato kulturno-umetniško erbo naše krajine.«

- **Ka za Prekmurje znamenüje Ludvik Vrečič?**

»Biu je po narodjenji najstarejši, prvi se je vönavčo, biu je minto domanjim umetnikom. Žitek je končo leta 1945, ranč tak kak prvi prekmurski kipar Feri Kühar. Prekmurci smo tisto leto zgübili svoja prviva dva šaulaniva umetnika, depa badva dale živéta v spomin domanjoga lüstva ino v delaj mlajši prekmurski molarov.«

-dm-

Petanjci: 18. Dan spominov in tovarištva

VANEK ŠIFTAR – ČLOVEK VELIKANSKE ENERGIJE IN USTVARJALNEGA NEMIRA

Osemnajsti *Dan spominov in tovarištva* na Petanjcih je bil tokrat posvečen 100-letnici rojstva dr. Vaneka Šiftarja, univerzitetnega profesorja, snovalca zdaj že v svetu uveljavljenega *Vrta spominov in*

Slavnostni govornik, prvi predsednik Slovenije, Milan Kučan: »Vanek Šiftar je bil optimist, takšen kot je bil, bi nam dobrodošel tudi danes.«

tovarištva na Petanjcih in pobudnika ustanovitve Dr. Šiftarjeve fundacije. Prav je, da se ob tem spomnimo tudi prezigodaj umrlega Franca Kuzmiča, večletnega predsednika Programskega sveta fundacije, intelektualca s številnimi idejami in pobudami, ter sodelavca, Vanekovega velikega prijatelja, akademika Antona Vratuše, tudi dolgoletnega predsednika Programskega sveta. Brez te vrste izobražencev fundacija ne bi uspela ustvariti toliko rezultatov na različnih področjih in se vključiti tudi v mednarodno dogajanje. Zdaj Programski svet vodi Klaudija Sedar, ki uspešno nadaljuje delo svojih predhodnikov.

V programu tradicionalnega majskega dogodka *Naši zakladi* so sodelovali mladi kulturni ustvarjalci in poustvarjalci iz Osnovne šole Tišina ter ljutomerske in soboške gimnazije, več pesmi, tudi prekmurskih ljudskih, je ubrano zapel Moški pevski zbor Slava Klavora iz Maribora. Slavistka Irena Štuhec, ki

pripravlja kulturni program, je vanj vključila tudi Vanekovo pesniško zbirko *Pobiram orumenele liste*, ki je izšla ob avtorjevi osemdesetletnici. Akademik Jože Pogačnik je o zbirki izpostavil, da je avtor sopotnik tiste struje v slovenski književnosti, »ki jo imenujemo socialni, humani in novi realizem«, akademik Franc Zdravec pa poudaril, da so »*Orumeneli listi*« dvojna zgodba, človeka in pesniškega subjekta, so njegova dvojna drama, pa tudi dvojna zmaga. Ali drugače: so ljubeči in tudi ostri žarki na cesti, na kateri »vsem se mudi«.

Zbrane je nagovoril župan Občine Tišina Franc Horvat, s čustvi prepojen govor je imel nekdanji predsednik Slovenije Milan Kučan, ki je skupaj z Vanekovim sinom Marjanom zasadil spominsko lipo Vaneka Šiftarja in njegovih bratov Franca in Jožefa. Čep rav je bil vremensko muhast petkov popoldan med dežjem in soncem, so na prireditve prišli številni obiskovalci iz

Ne glede na muhasto vreme pred začetkom je bil obisk odličen

Pomurja, Maribora, Ljubljane in drugih krajev, med njimi tudi dolgoletni Vanekov prijatelj Robert Hajsan iz gradiščanskega Pinkovca/Güttenbacha, pa tudi drugi, ki s(m)o se skupaj poklonili spomenu izobraženca, predvsem pa, kot je dejal Milan Kučan, »človeka velikanske energije in ustvarjalnega nemira«. Milan Kučan je v slavnostnem nagovoru najprej opozoril

na dogodke, »ki so pred sto leti omogočili, da se je naše Prekmurje, naša domača Okroglina, priključila k Sloveniji in smo se prekmurski Slovenci združili z matičnim narodom. Čas po takrat končani veliki moriji, ko so po evropskih bojiščih komaj utihnili topovi, ki so štiri leta nenasitno goltali milijone človeških življenj, je bil negotov, poln žalosti in bridkosti, a hkrati tudi upanja in hrepenenja. Bil je čas umiranja starega in rojevanje novega sveta«.

V teh okoliščinah se je pred sto leti, v družini Jožefa in Apolonije Šiftar na Petanjcih rodil sin Ivan, »človek, ki ga vsi poznamo samo kot Vaneka Šiftarja. Od tu je opazoval svet, v katerem se je narodil in živel s široko odprtimi očmi, srcem in umom. Videl je svet gorja, kakršno je zaznamovalo njegovo mladost, si ga po svoje razlagal in ga poskušal spreminjati. Takšno je takrat bilo hotenje mnogih mladih prekmurskih intelektualcev«.

Široka je bila pot in številne življenjske postaje, na katerih je Vanek Šiftar pustil svoje ustvarjalne sledove. Bil je človek številnih zanimanj, poklicnih in morda še bolj tistih, »v kateri sta ga zvaljajala njegov nemirni, raziskovalni duh in želja, prikopati se do resnice, jo širiti in ugotovljene krivice tudi popravljati. Težave bi imel vsakdo, kdor bi hotel zaobjeti vse, kar je

pritegovalo pozornost in energijo Vaneka Šiftarja. Ustanovitev Vrta spominov in tovarištva je ena od odločitev, ki razkrivajo njegov svet vrednot«. S tem dejanjem je postavil stvaritev, ki

Moški pevski zbor Slava Klavora iz Maribora je za uvod zapel Kajuhovo »Bosa pojdiva, osorej«, ki je postala himna (slavilna pesem) Ustanove dr. Šiftarjeve fundacije

domačijo, Petanjce in Prekmurje postavlja na zemljevid humanizma in boja za svet svobodnih ljudi.

Milan Kučan je obudil tudi osebne spomine: »Svetoval mi je študij prava in me navdušil za poklic sodnika za mladoletnike, ki ga je nekoč z navdušenjem opravljal tudi sam. Skupaj z mojimi starši, s katerimi je prijateljeval dolga leta, me je pripravljajal na soočenje s sončnimi in trpkimi realnostmi življenja in mi pomagal oblikovati svet vrednot, ki me je zaznamoval in vodil skozi življenje.« Povedal je tudi, da ni mogel zavriniti prošnje Vanekovega sina Marjana, prijatelja in dolgoletnega sodelavca, ker se dogodek odvija na kraju, »kjer je Vanek, človek velikanske energije in ustvarjalnega nemira, našel svoj mir. Vselej, ko pridem sem na vrt, postojim ob majhni gomili, ki je nasuta na njegovo poslednje počivališče. Ne vem, zakaj. Ampak ob njegovem grobu se mi v spomenu vselej zavrtinčijo besede Miška Kranjca, enega od Vaneko-

vih sopotnikov, ko v Stricah, ki se jih spominja, pravi, da z njim na pokopališču počiva marsikaj, česar ni več moč izkopati niti ni mogoče oživiti tistega, kar je tako ali drugače navdihovalo njegovo

mladost. Zato se mu včasih zdi, da je tam pokopan tudi dobršen del njegovih velikih sanj in prividov in da je tudi nad temi sanjami in prividi postavljen velik rjavo črnelen križ s črkopisom »Eti počivle«. Miško Kranjec je znal izpisati to, kar je vrojeno v melanholično naravo naše prekmurske duše. V poetičnem razsežju svoje bogate notranjosti je znal kratko zapisati tudi pesnik Vanek Šiftar v svoji med vojno napisani pesmi »Prišla bo pomlad: S toplim vetrom prišla bo pomlad, z njo prišel bo velik čas. Spomladi bodo polja polna rož ... in umrlih mož«.

In sklenil, sporočil: »Vaneka ni med nami že dvajset let. Ni živel dolgo, a je bilo njegovo življenje bogato in polno. Bolj kot z dnevi je bilo izpolnjeno z dejanji. In ta dejanja nas zavezujejo«.

(Slika na 1. strani: Milan Kučan in Marjan Šiftar sta zasadila spominsko lipo trem bratom Vaneku, Francu in Jožefu, ob 100-letnici rojstva enega izmed njih Vaneka Šiftarja.)

Ernest Ružič

SPORED SLOVENSkih TELEVIZIJSKIH PROGRAMOV

OD 24. MAJA
DO 30. MAJA

PETEK, 24.05.2019, I. spored TVS

6.00 Kultura, Odmevi, 6.40 TV-izložba, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.15 Paliativna oskrba, izobraževalno-svetovalna oddaja, 11.05 TV-izložba, 11.20 Danes dol, jutri gor, slovenska nanizanka, 11.55 Slovenski magazin, 12.30 Zlata dekleta, ameriška humoristična nanizanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.30 Evropske volitve 2019: Soočenje parlamentarnih strank, 14.45 Evropske volitve 2019: Soočenje neparlamentarnih strank, 15.25 Mostovi - Hidak, oddaja TV Lendava, 15.55 TV-izložba, 16.25 Otroški program: Op! 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.30 V svojem ritmu: Garlik: In The Attic, glasbeno-dokumentarna serija za mlade, 18.00 Infodrom, tednik za otroke in mlade, 18.10 Lepši svet: Uporabimo sonce, animirana risanka, 18.15 Frfra in Cufek: Svetleča odeja, risanka, 18.15 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Slovenski pozdrav, narodnozabavna oddaja, 21.25 Na lepše, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 23.10 Srečno, Bal-tazar, francosko-švedski film, 0.50 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.15 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 2.10 Info kanal

PETEK, 24.05.2019, II. spored TVS

4.00 Info kanal, 10.30 Videotrak, 11.00 Slastna kuhinja, 11.10 Dobro jutro, 14.05 Med valovi, 14.50 O živalih in ljudeh, izobraževalno-svetovalna oddaja TV Maribor, 15.30 Na vrtu, izobraževalno-svetovalna oddaja TV Maribor, 15.55 Ker si upam, koncert Anike Horvat z gosti, 17.35 Čarokuhinja pri atu: Romunija, 17.55 Cesarjev kuhar, japonska serija, 18.50 V svojem ritmu: Garlik: In The Attic, glasbeno-dokumentarna serija za mlade 19.25 Videotrak, 20.05 Življenje s turbanom, ameriška dokumentarna oddaja, 21.40 Ivan brez življenja, kratki igrani film AGRFT, 22.05 Strelec - krvava pogodba, koprodukcijski film, 0.05 Videotrak, 0.40 Zabavni kanal

SOBOTA, 25.05.2019, I. spored TVS

6.10 Kultura, Odmevi, 7.00 Otroški program: Op! 10.30 V svojem ritmu, glasbeno-dokumentarna serija za mlade, 11.00 Ugriznimo znanost, oddaja o znanosti, 11.25 TV-izložba, 11.40 Tednik, 12.40 Kaj govoriš? = So vakeres? 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.25 O živalih in ljudeh, izobraževalno-svetovalna oddaja TV Maribor, 13.50 TV-izložba, 14.05 Circom Regional: Mož s harpuno, 1. del, koprodukcijska magazinska oddaja, 14.30 Po Evropi 2019, koprodukcijska magazinska oddaja, 15.05 Prvinska preizkušnja: Pri masajskih bojevniki, britanska dokumentarna serija, 15.55 Nova dvajseta: Red je red, slovenska nadaljevanka, 16.25 Na vrtu, izobraževalno-svetovalna oddaja TV Maribor, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.20 Duhovni utrip, 17.35 Alpe-Donava-Jadran, 18.00 Ozare, 18.10 Ambienti, 18.40 Reaktivčki: Velikonočni otok, Čile, risanka, 19.00 Dnevnik, Sobotni dnevnikov izbor, Zrcalo tedna, Šport, Vreme, 20.00 Joker, kviz, 21.25 Kaj dogaja? Z Jonasom, 21.55 Poročila, Šport, Vreme, 22.25 Deklina zgodba (II.), ameriška nadaljevanka, 23.30 Za tančico mošej, danska dokumentarna oddaja, 0.35 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.00 Dnevnik, Sobotni dnevnikov izbor, Zrcalo tedna, Šport, Vreme, 1.55 Info kanal

SOBOTA, 25.05.2019, II. spored TVS

4.00 Info kanal, 6.25 Videotrak, 7.00 Najboljše jutro, 9.00 Pričevalci: Jožica Janežič, 11.30 Dva vodika, en kisik, dokumentarni film, 12.35 Slastna kuhinja: Juha po navdihu ribollite, 13.25 Na lepše, 14.00 Junakinje: zgodba o svetovnem prvenstvu za nogometašice, 15.05 Hokey - svetovno prvenstvo elitne skupine: polfinale, 17.40 Nogomet - državno prvenstvo: 36., zadnje kolo, 20.15 Rokomet - liga NLB: Gorenje Velenje : Riko Ribnica, 9. kolo končnice, 22.20 Športno plezanje - mednarodno tekmovanje: balvansko plezanje, 0.30 Gal Gjurin in Simfonični orkester Cantabile z gosti, dokumentarni film, 1.55 Videotrak, 2.25 Rokomet - liga NLB: Gorenje Velenje : Riko Ribnica, 9. kolo končnice,

NEDELJA, 26.05.2019, I. spored TVS

7.00 Živ žav, otroški program, 10.00 Govoreči Tom in prijatelji, risanka, 10.10 Špasi učitelj: Poni, nizozemska otroška nanizanka, 10.35 TV-izložba, 11.00 Poročila - posebna, 11.05 Prislunhimo tišini, 11.30 Obzorja duha, 12.05 Ljudje in zemlja, izobraževalno-svetovalna oddaja TV Maribor, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme,

13.25 Slovenski pozdrav, narodnozabavna oddaja, 14.50 TV-izložba, 15.05 Messi se je poškodoval, kratki igrani film AGRFT, 15.25 Cikel: Stan in Olio, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.20 Vikend paket, 18.10 Zmajči zmaj: Detektiv Zmajči, risanka, 18.30 Evropske volitve 2019, 18.55 Dnevnik, Šport, Vreme, 20.00 Kjer bom doma (VI.): Tema in svetloba, avstralska nadaljevanka, 21.00 Evropske volitve 2019: Kako smo volili, 23.50 Nova Shakespearova pesmarica: Avstrija, koprodukcijski projekt, 23.50 Preludij in Izoldina ljubezenska smrt (Simfonični orkester RTVS in Lior Shambadal), 0.20 Dnevnik Slovencev v Italiji, 0.45 Dnevnik, Šport, Vreme, 1.45 Info kanal

NEDELJA, 26.05.2019, II. spored TVS

4.00 Info kanal, 6.30 Videotrak, 7.00 Duhovni utrip, 7.15 Koda, 7.50 Slastna kuhinja, 8.00 Glasbena matineja, 9.30 Žogarija, 10.20 Joker, kviz, 12.00 Čarokuhinja pri atu: Romunija, 12.20 Ambienti, 13.20 Športno plezanje - mednarodno tekmovanje: balvansko plezanje, 15.35 Hokey - svetovno prvenstvo elitne skupine: tekma za 3. mesto, 18.10 Pot na SP v nogometu (Ž), magazinska oddaja, 18.40 Teslovi otroci, kanadska dokumentarna oddaja, 19.25 Videotrak, 20.05 Hokey - svetovno prvenstvo elitne skupine: finale, 22.55 Žrebanje Lota, 23.00 Vikend paket, 23.55 Kaj dogaja? Z Jonasom, 0.30 Videotrak, 1.10 Hokey - svetovno prvenstvo elitne skupine: tekma za 3. mesto, 3.15 Zabavni kanal

PONEDELJEK, 27.05.2019, I. spored TVS

6.25 Zrcalo tedna, 6.40 TV-izložba, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.10 Intervju: Petra Lesjak Tušek, 11.00 TV-izložba, 11.15 Danes dol, jutri gor, slovenska nanizanka, 11.45 Obzorja duha, 12.30 Zlata dekleta, ameriška humoristična nanizanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.35 Sveto in svet, 14.25 TV-izložba, 14.35 Sprehodi: Ljubiteljsko gledališče, 15.05 Dober dan, Koroška, 15.35 TV-izložba, 16.05 Otroški program: Op! 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.25 New neighbours - Novi sosede: Nepalci v Jabloncu, 17.55 Govoreči Tom in prijatelji: Angelčina kritika, risanka, 18.05 Bacek Jon: Taborniki, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Tednik, 21.00 Studio City, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 22.50 Platforma, 23.30 Glasbeni večer, 0.25 Dnevnik Slovencev v Italiji, 0.50 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 4.00 Napovedujemo

PONEDELJEK, 27.05.2019, II. spored TVS

4.00 Zabavni kanal, 6.00 Napovedujemo, 10.40 Videotrak, 11.10 Otroški program: Op! 11.50 Slastna kuhinja, 12.15 Dobro jutro, 15.10 Na lepše, 15.35 Grofičino popoldne, dokumentarni film, 16.45 Ljudje in zemlja, izobraževalno-svetovalna oddaja TV Maribor, 17.40 Cesarjev kuhar, japonska serija, 18.45 Nogomet - evropska liga: napoved kola, magazinska oddaja, 19.20 Videotrak, 20.00 Prelepa si, bela Ljubljana, 20.55 Egon Schiele: Smrt in deklica, koprodukcijski film, 22.50 Kecek, tri dni pred poroko, kratka TV-igra AGRFT, 23.45 Sprava, kratki igrani film, 0.10 Videotrak, 0.45 Zabavni kanal

TOREK, 28.05.2019, I. spored TVS

6.00 Kultura, Odmevi, 6.40 TV-izložba, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.05 Tednik, 11.05 TV-izložba, 11.20 Danes dol, jutri gor, slovenska nanizanka, 11.50 Platforma, 12.30 Zlata dekleta, ameriška humoristična nanizanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.35 Studio City, 14.25 TV-izložba, 14.35 Duhovni utrip, 14.55 TV-izložba, 15.25 Kanape - Kanapé, oddaja TV Lendava, 15.55 Otroški program: Op! 16.30 Zombi Lars: Volitve, norveška otroška serija, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.30 Koda, 18.00 Ernest in Celestina: Mesečnica, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Resnica o aferi Harry Quebert, ameriška nadaljevanka, 20.55 Spolne sužnje v katoliški cerkvi, koprodukcijska dokumentarna serija, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 23.10 Pričevalci: Franc Petač, 0.35 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 4.00 Napovedujemo,

TOREK, 28.05.2019, II. spored TVS

4.00 Zabavni kanal, 6.00 Napovedujemo, 10.05 Videotrak, 10.55

Žogarija, 11.25 Slastna kuhinja: Rižota s školkami, 11.55 Dobro jutro, 14.40 Alpe-Donava-Jadran, 15.10 Pozabljeni Slovenci: Sergej Mašera, dokumentarna oddaja, 16.05 Joker, kviz, 17.45 Cesarjev kuhar, japonska serija, 18.50 Kdo si pa ti?, dokumentarna serija o mladostnikih, 19.20 Videotrak, 20.00 Grenki sadeži Evrope, nemška dokumentarna oddaja, 20.50 Od blizu, pogovorna oddaja z Vesno Milek: Damian Merlak, 21.45 Prevara (III.), ameriška nadaljevanka, 22.50 Kaj govoriš? = So vakeres?, 23.15 Videotrak, 23.50 Zabavni kanal

SREDA, 29.05.2019, I. spored TVS

6.00 Kultura, Odmevi, 6.40 TV-izložba, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.15 Ljudje in zemlja, izobraževalno-svetovalna oddaja TV Maribor, 11.00 TV-izložba, 11.15 Danes dol, jutri gor: Kdor z malim ni zadovoljen..., slovenska nanizanka, 11.50 Koda, 12.30 Zlata dekleta, ameriška humoristična nanizanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.30 Intervju: Marjan Papež, 14.20 TV-izložba, 14.30 Osmi dan, 15.00 Mostovi - Hidak, oddaja TV Lendava, 15.30 TV-izložba, 16.05 Male sive celice, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.25 Naveza: Gorniški vzpon, dokumentarno-izobraževalna oddaja, 17.55 50 knjig, ki so nas napisale: Zofka Kveder: Njeno življenje, 18.05 Knjiga o džungli: Najmočnejši zmaga, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.05 Film tedna: Izginotje kresnic, kanadski film, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 22.50 Profil: Yonatan Gat, 23.40 Naveza: Gorniški vzpon, dokumentarno-izobraževalna oddaja, 0.20 Dnevnik Slovencev v Italiji, 0.45 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 4.00 Napovedujemo

SREDA, 29.05.2019, II. spored TVS

4.00 Zabavni kanal, 6.00 Napovedujemo, 11.10 Videotrak, 12.00 Kanape - Kanapé, oddaja TV Lendava, 12.45 Slastna kuhinja, 13.15 Dobro jutro, 15.50 Čarokuhinja pri atu: Romunija, 16.10 Ambienti, 16.45 Vikend paket, 18.00 Cesarjev kuhar, japonska serija, 18.55 Ribič Pepe: Kako obogateti, mozaična oddaja za otroke, 19.25 Videotrak, 20.00 Jumbo Big band, gostovanje Big banda RTV Slovenija v Novem Sadu, glasbeno-dokumentarna oddaja, 20.50 Nogomet - evropska liga: Chelsea : Arsenal, finale, 23.15 Žrebanje Lota, 23.25 Moje mnenje, 0.25 Videotrak, 1.00 Zabavni kanal

ČETRTEK, 30.05.2019, I. spored TVS

6.00 Kultura, Odmevi, 6.40 TV-izložba, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.10 Otoki svetlobe, dokumentarni film, 11.10 TV-izložba, 11.25 Danes dol, jutri gor: Nandi pomaga Županji najti salmonelo, slovenska nanizanka, 11.55 Naveza: Gorniški vzpon, dokumentarno-izobraževalna oddaja, 12.30 Zlata dekleta, ameriška humoristična nanizanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.35 Moje mnenje, 14.25 TV-izložba, 14.35 Slovenci v Italiji, 15.05 Moj gost/ Moja gostja - Vendégem, oddaja TV Lendava, 15.35 TV-izložba, 16.05 Otroški program: Op! 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.25 Ugriznimo znanost, oddaja o znanosti, 17.55 Na kratko: Opolnomočenje, 18.05 Balončkovo: Ovčarski dan, risanka, 18.10 Mišo in Robi: Maškare, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Studio 3, informativno-pogovorna oddaja, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 22.50 Osmi dan, 23.30 Voja in mir na Balkanu, grška dokumentarna oddaja, 0.40 Ugriznimo znanost, oddaja o znanosti, 1.05 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.30 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 4.00 Napovedujemo

ČETRTEK, 30.05.2019, II. spored TVS

4.00 Zabavni kanal, 6.00 Napovedujemo, 10.30 Videotrak, 11.00 Slastna kuhinja, 11.15 Dobro jutro, 14.10 Voje igre, dokumentarna oddaja, 15.20 Od blizu, pogovorna oddaja z Vesno Milek: Damian Merlak, 16.25 Slovenski pozdrav, narodnozabavna oddaja, 17.55 Cesarjev kuhar, japonska serija, 18.50 Fircologi, mozaična oddaja za otroke, 19.20 Videotrak, 20.00 Očistimo Mount Everest, francoska dokumentarna oddaja, 21.00 Avtomobilnost, 21.30 Ambienti, 22.05 Veliki prividi, francoska plesna oddaja, 23.10 Videotrak, 23.45 Zabavni kanal

3. let mednarodnega srečanja na Tromeji Tromeja - kraj sožitja

Program 30. let mednarodnega srečanja na Tromeji 25. maj 2019- Tromeja

Uradni del: Od 12.00

1. Glasbeni pozdrav - Glasbena skupina St. Martin an der Raab iz Avstrije
2. Pozdrav 3 županov iz treh držav
3. Šolski zbor Kuzma (Slovenija)
4. Nagovori politikov
5. Šolski zbor Josef Reindl Naturparkschule St. Martin an der Raab iz Avstrije
6. Nagovor pričevalcev (Sankt Martin an der Raab, Murska Sobota, Gornji Senik)
7. Šolski zbor oz. glasbena točka iz Madžarske
8. Evropska himna - Glasbena skupina iz Avstrije

Neuradni del: od 13:30

Nastopi različnih skupin iz treh držav, druženje in pogostitev.

VABILO

Razvojna agencija Slovenska krajina

vas vabi na

SLOVESNOST

OB ZASADITVI CEPLJENKE NAJSTAREJŠE VINSKE TRTE NA SVETU.

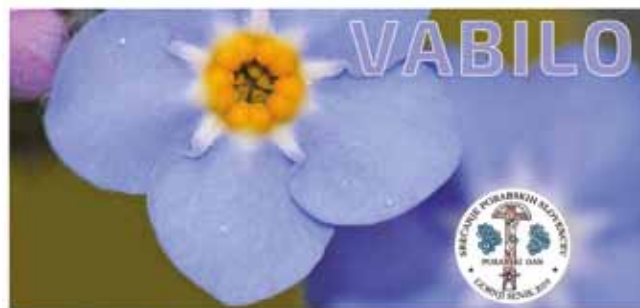
Mesto Maribor poklanja vsako leto ob tradicionalnem rezu trtine cepljenke prijateljskim mestom in občinam z vsega sveta. Na jubilejnim 40. rezu Stare trte na Lentu v Mariboru so jo podarili tudi nam.

Zasadili jo bomo ob Slovenski vzorčni kmetiji na Gornjem Seniku, v petek, 31. maja 2019, ob 17. uri. Prireditve se bo udeležila ministrica za kmetijstvo gozdarstvo in prehrano RS dr. Aleksandra Pivec.

Po zasaditvi cepljenke se bo prireditve nadaljevala s podiranjem mlaja.

Program bodo popestrili člani folklorne skupine ZSM iz Sakalovcev in ansambel Klapovūhi.

Pridite, ne bo vam žal!

Zveza Slovencev na Madžarskem vas vabi na

PORABSKI DAN,

ki bo v soboto, 8. junija 2019,

v parku ob cerkvi na Gornjem Seniku.

Program:

14.00 Kulturni program Porabskega dneva v šotaru,

podelitev priznanja »Za Porabje«

Nastopili bodo:

- Mažoretna skupina RADEČE (Slovenija)

- FS ZSM Gornji Senik

- pevska skupina Seniške sinice

- Julie & Urh (Slovenija)

15.30 Pogostitev za goste srečanja

do 24.00 Veselica s skupino METULJ

Dodatni program:

16.30 PORAB

- ob 16.30 urah bo obiskovalci lahko videli predstavitev knjige (Društvo) na Gornjem Seniku
- **LITANJE** v sodelovanju z MPP ZSM August Pauer Gornji Senik
- ogled kuharjeve spominske hiše
- ogled filma z naslovom Slovenska Porabje v kulturnem domu
- muzikantski igralec na odru
- večerni svetli opuskarje avtorja s teleskopom.

Vabimo vas, da se nam pridružite, in skupaj preživimo prijeten dan.

**PRIJAVITE SE LAHKO DO
30. MAJA 2019**

NA GORNJEM SENIKU

- Alojz Hanžek: 06-20-381-9268, 06-94-434-160

NA DOLNJEM SENIKU

- Melinda Čato-Ropoš: 06-30-394-7275

V SAKALOVCIH

- Lilla Fasching: 06-30-329-8464

V SLOVENSKI VESI

- Gabor Bartakovič: 06-30-631-5166

V MONOŠTRU

- Klara Fodor: 06-30-396-5381

V ŠTEVANOVCIH

- Laci Domjan: 06-30-413-3797

NA VERICI-RITKAROVCIH

- Ema Karba: 06-30-502-4519

V ANDOVCIH

- Karel Holec: 06-20-255-7895

V SOMBOTELU

- Marija Kozar: 06-30-495-2687

V MOSONMAGYARÓVÁRU

- Laci Brasits: 06-30-994-4407

V BUDIMPEŠTI

- Agota Kallay: 06-70-903-5465

NA ZVEZI SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

- 06-94-380-208, 06-94-552-596

Avtobus bo peljal z Verice ob 12.45 uri (Verica – Števanovci - Monošter OTP - Slovenska ves – Sakalovci – Dolnji Senik - Gornji Senik), zvečer ob 19.00 uri nazaj.

Porabje

TEDNIK
SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak četrtek

Založnik:

Zveza Slovencev na Madžarskem

Za založnika:
Jože Hirnók

Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukič

Naslov založnika in uredništva:

H-9970 Monošter,

Gárdonyi G. ul. 1.;

tel.: 94/380-767;

e-mail: porabje@gmail.com

ISSN 1218-7062

Tisk:

TISKARNA DIGITALNI TISK D.O.O.

Lendavska 1; 9000 Murska

Sobota; Slovenija

Časopis podpira: Državna slovenska samouprava, Urad predsednika vlade, oddelek za narodnosti, Zveza Slovencev na Madžarskem in Urad vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu. Naročnina: za Madžarsko letno 2.600 HUF, za Slovenijo 22 EUR. Za ostale države 52 EUR ali 52 USD.

Številka bančnega računa: HU75 11747068 20019127 00000000. SWIFT koda: OTPVHUHB